

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van decreet tot wijziging van artikel 24 van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid
- Definitieve goedkeuring

1 INHOUDELIJK

Het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid (hierna het decreet van 10 juli 2008 genoemd) creëert een algemeen kader voor het gelijkebehandelingsbeleid van de Vlaamse overheid. Het biedt bescherming tegen directe en indirecte discriminatie op grond van geslacht, genderidentiteit, genderexpressie, leeftijd, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, geboorte, vermogen, geloof of levensbeschouwing, politieke overtuiging, syndicale overtuiging, taal, gezondheidstoestand, handicap, fysieke of genetische eigenschap, sociale positie, nationaliteit, zogenaamd ras, huidskleur, afkomst, of nationale of etnische afstamming.

Voorliggende wijziging van het decreet van 10 juli 2008 wordt genomen naar aanleiding van een procedure van ingebrekestelling door de Europese Commissie (inbreukdossier 2014/2053 bij Richtlijn 2004/113/EG houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten).

De ingebrekestelling door de Europese Commissie betreft de implementatie van volgende bepalingen uit de richtlijn:

- *Artikel 2, a) "directe discriminatie": wanneer iemand op grond van geslacht ongunstiger wordt behandeld dan een ander in een vergelijkbare situatie wordt, is of zou worden behandeld;*
- *Artikel 4, vijfde lid: Deze richtlijn vormt geen beletsel voor verschillen in behandeling indien de levering van de goederen en diensten aan, uitsluitend of hoofdzakelijk, leden van een bepaald geslacht door een legitiem doel wordt gerechtvaardigd en de middelen voor het bereiken van dat doel passend en noodzakelijk zijn.*

Deze bepalingen werden als volgt omgezet in het decreet van 10 juli 2008:

Art. 16. § 1. Er is sprake van directe discriminatie als iemand minder gunstig wordt behandeld dan iemand anders in een vergelijkbare situatie wordt, is of zou worden behandeld, op grond van een of meer, werkelijke of vermeende, eigen of bij associatie toegekende, beschermde kenmerken, tenzij die ongunstige behandeling objectief wordt gerechtvaardigd door een legitiem doel en de middelen voor het bereiken van dat doel passend en noodzakelijk zijn.

(...) § 3. De beschermde kenmerken zijn geslacht, genderidentiteit, genderexpressie, leeftijd, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, geboorte, vermogen, geloof of levensbeschouwing, politieke overtuiging, syndicale overtuiging, taal, gezondheidstoestand, handicap, fysieke of genetische eigenschap, sociale positie, nationaliteit, zogenaamd ras, huidskleur, afkomst, of nationale of etnische afstamming.

De Europese Commissie gaat niet akkoord met de formulering van artikel 16, § 1, van het decreet van 10 juli 2008 voor wat betreft direct onderscheid op grond van geslacht op het gebied van de levering van goederen en diensten. De Commissie merkt op dat dit artikel naast de definitie van directe discriminatie een algemene rechtvaardigingsgrond bevat. Volgens de richtlijn kan directe discriminatie op grond van geslacht bij de levering van goederen en diensten niet gerechtvaardigd worden, tenzij het gaat om goederen en diensten die exclusief voorbehouden zijn aan de leden van één geslacht, en dit enkel in de specifieke gevallen voorzien in artikel 4, vijfde lid, van Richtlijn 2004/113/EG.

Dit ontwerp van decreet heeft tot doel tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Europese Commissie. Het voorziet in de implementatie van artikel 4, lid 5, van de richtlijn overeenkomstig de aanbevelingen van de Europese Commissie. Hiertoe wordt artikel 24 van het decreet van 10 juli 2008 gewijzigd.

De huidige tekst van artikel 24 van het decreet van 10 juli 2008 wordt nu de eerste paragraaf van dit artikel. Deze bepaling is gebaseerd op Richtlijn 2000/43/EG. Volgens deze richtlijn is een direct onderscheid op basis van ras en etniciteit (hier omschreven als “zogenaamd ras, huidskleur, afkomst, etnische of nationale afstamming”), in de vermelde gebieden nooit objectief en redelijk verantwoordbaar. Het gaat meer bepaald om de volgende gebieden: de gezondheidszorg, het onderwijs, het aanbod van, de toegang tot, de levering en het genot van goederen en diensten die publiekelijk beschikbaar zijn – al dan niet tegen betaling –, met inbegrip van huisvesting en de sociale voordelen.

De tweede paragraaf voegt een nieuwe bepaling toe inzake de verantwoording van een direct onderscheid op grond van geslacht. Deze bepaling is gebaseerd op Richtlijn 2004/113/EG. Luidens het eerste lid is een direct onderscheid op grond van geslacht inzake goederen en diensten niet vatbaar voor een objectieve en redelijke verantwoording. Elk direct onderscheid levert in beginsel een directe discriminatie op. Dit systeem vloeit voort uit de richtlijn (onder meer artikel 4, lid 1, a)).

Het tweede lid bepaalt een uitzondering op het principe voorzien in het eerste lid. Inzake goederen en diensten kan een direct onderscheid worden gemaakt op grond van geslacht als de

levering van goederen en diensten die exclusief of essentieel bestemd zijn voor de leden van één geslacht, gerechtvaardigd is door een legitiem doel en als de middelen om dit doel te bereiken gepast en noodzakelijk zijn. Deze formulering is gebaseerd op artikel 4, lid 5, van Richtlijn 2004/113.

Het advies van de Commissie Diversiteit werd geleverd op 18 september 2017. De Commissie stelde dat het een goede zaak is dat er wordt tegemoetgekomen aan de ingebrekestelling en formuleerde geen opmerkingen. Ook de Raad van State heeft in zijn advies nr. 62.191/1 van 20 oktober 2017 geen opmerkingen geformuleerd.

2 WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Dit ontwerp van decreet heeft geen weerslag op de begroting.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 2 juni 2017.

Het gemotiveerd begrotingsakkoord moet niet ingewonnen worden.

3 WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Dit ontwerp van decreet heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4 WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Dit ontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

5 KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerp decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/150 van 18 mei 2017.

Gelet op de beperkte beleidsvrijheid hoeft er voor dit ontwerp van decreet geen RIA-rapport opgesteld te worden.

6 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet tot wijziging van artikel 24 van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid en de bijhorende memorie van toelichting;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, te gelasten over voornoemd ontwerp van decreet, en de bijhorende memorie van toelichting, in naam in van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en
Armoedebestrijding

Liesbeth HOMANS

Bijlagen:

- het goed te keuren ontwerp van decreet en de memorie van toelichting
- advies van de Commissie Diversiteit van 18 september 2017
- het advies nr. 62.191/1 van 20 oktober 2017 van de Raad van State